

13.11.2002

335/4/01

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Raino Marttunen

VIIVÄSTYS TOIMITETTAESSA ASIAKIRJOJA MINISTERIÖSTÄ EDUSKUNTAAN

1

KANTELUKIRJOITUS

Kansanedustaja Klaus Bremer arvostelee 31.1.2001 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa liikenne- ja viestintäministeriön menettelyä toimitettaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston siviili-ilmailua koskevia asetusehdotusta ja neuvoston direktiiviehdotusta eduskunnan käsiteltäväksi. Asiakirjat olisivat Bremerin mukaan olleet annettavissa ministeriöstä eduskunnalle lausuntoa varten jo 6.4.2000. Ne oli kuitenkin toimitettu vasta 11.12.2000 liikennevaliokunnalle, jolta oli vaadittu lausuntoa jo seuraavana päivänä.

Bremer on 30.3.2001 toimittanut vielä lisäkirjeen, jonka liitteenä on liikennevaliokunnan liikenne- ja viestintäministeriölle lähettämä kirje valtioneuvoston kirjelmien valmisteluajataulusta.

2

SELVITYS

Kirjoituksen johdosta on hankittu selvitys liikenne- ja viestintäministeriöstä, joka lähetetään tämän päätöksen mukana Bremerille tiedoksi.

Lisäksi on hankittu lokakuussa 2002 puhelinselvitystä liikennevaliokunnan puheenjohtajalta sekä liikenne- ja viestintäministeriön liikennepolitiikan osaston osastopäälliköltä.

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksessä on lähemmin selostettu menettelyä EU-asioita ministeriössä käsiteltäessä sekä syitä siihen, miksi kantelussa kerrotun asian eduskuntaan toimittaminen oli viivästynyt. Asiaa oli sen saavuttua huhtikuussa 2000 ministeriöön käsitelty mm. neuvoston työryhmässä heinä- ja syyskuussa 2000. Näiden kokousten perusteella ministeriössä oli arvioitu, ettei ehdotuksella olisi todellisia etenemismahdollisuuksia lähiaikoina. Saman vuoden marras-joulukuussa tilanne oli kuitenkin selvityksestä ilmenevin tavoin yllättäen muuttunut ja asiakirjat oli 8.12.2000 lähetetty ministeriöstä eduskunnalle, jotta asia olisi saatu käsiteltyä ennen ministerineuvoston kokousta 20.12.2000.

Ministeriön selvityksessä on myönnetty, että aika asian käsittelyyn oli tässä yksittäistapauksessa kiistatta jäänyt lyhyemmäksi kuin mitä olisi perusteellisen käsittelyn kannalta ollut toivottavaa. Asian toimittaminen eduskunnan käsiteltäväksi ei ministeriön mukaan ollut olosuhteista johtuen sujunut niin joutuisasti kuin hyvään hallintoon voitiin katsoa kuuluvan. Ministeriö on korostanut, ettei lyhyestä käsittelyajasta ollut kuitenkaan aiheutunut haittaa Suomen edulle.

Ministeriö on todennut, ettei se nykyisin voimavaroin kyennyt kaikissa tilanteissa takaamaan riittävän joutuisaa asioiden valmistelua. Tavoitteena oli kuitenkin palvella eduskuntaa, valtioneuvostoa ja muitakin asiakkaita mahdollisimman hyvin. Ministeriö oli selvittämässä mahdollisuuksia

turvata ilma- ja rautatieasioiden käsittelyn edellyttämät vähimmäisvoimavarat. Ministeriö tulee selvityksensä mukaan tekemään parhaansa turvatakseen vastaisuudessa eduskunnalle riittävät asioiden käsittelyajat.

Ministeriön selvitys on 24.10.2002 toimitettu liikennevaliokunnan puheenjohtajalle ja häneltä on tällöin tiedusteltu asioiden tämänhetkistä tilaa. Hänen mukaansa asiasta oli käyty viime vuoden keväällä kirjeenvaihtoa valiokunnan ja ministeriön kesken. Toimenpiteitä asiantilan parantamiseksi oli selvitetty ministeriössä ja eduskunnassa järjestetyissä tapaamisissa, minkä jälkeen käytäntöä EU-asioissa oli viime vuoden kesällä muutettu. Liikennevaliokunnan puheenjohtajan ilmoituksen mukaan tilanne on nyttemmin oleellisesti parantunut eikä EU-asioiden ministeriöstä eduskuntaan ajoissa toimittamisessa ole tällä hetkellä ongelmia.

3

ARVIOINTIA

Perustuslain 96 §:n mukaan eduskunta käsittelee ehdotukset sellaisiksi säädöksiksi, sopimuksiksi ja muiksi toimiksi, joista päätetään Euroopan unionissa ja jotka muutoin perustuslain mukaan kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan. Valtioneuvoston on toimitettava tällaiset ehdotukset eduskuntaan *viipymättä* niistä tiedon saatuaan eduskunnan kannan määrittelyä varten. Tällä vaatimuksella on korostettu sitä, että eduskunnalle on turvattava tosiasialliset mahdollisuudet lausua kantansa ehdotuksesta ja vaikuttaa Suomen neuvottelukannanoton muovaamiseen (PeVM 10/1993 vp.).

Myös valtion virkamieslain 14 §:ssä edellytetään tehtävien asianmukaista ja viivytyksetöntä suorittamista.

Esillä olevassa tapauksessa oli ministeriön mukaan ollut sellaisia silloisesta puheenjohtajamaasta johtuvia ennalta arvaamattomia tekijöitä, jotka olivat aiheuttaneet asian poikkeuksellisen myöhäisen toimittamisen eduskuntaan joulukuussa 2000. Liikennevaliokunta on tämän jälkeen liikenne- ja viestintäministerille 30.3.2001 lähettämässään kirjelmässä kiinnittänyt kuitenkin ministeriön huomiota siihen, että kirjelmät toimitettiin ministeriöstä *pääsääntöisesti* niin myöhäisessä vaiheessa, ettei asian käsittelylle eduskunnassa jäänyt riittävän pitkää aikaa.

Kuten ministeriökin on selvityksessään myöntänyt, ei kantelussa kerrotun asian toimittaminen eduskuntaan ole mielestäni tapahtunut hyvän hallinnon edellyttämällä joutuisuudella. Kysymyksessä olleen yli 200-sivuisen asiakirja-aineiston käsittelylle on jäänyt kohtuuttoman lyhyt aika.

Tilanne on saadun tiedon mukaan nyttemmin oleellisesti parantunut. Katson kuitenkin aiheelliseksi kiinnittää edelleen liikenne- ja viestintäministeriön huomiota perustuslain edellyttämään EU-asioiden viivytyksettömään toimittamiseen eduskunnalle. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen päätöksestäni ministeriölle.

Muihin laillisuusvalvojan toimenpiteisiin asia ei ole antanut aihetta.